

PROTOKOLL

Projekt	Soodla harjutusvälja (edaspidi HV) riigi eriplaneering (edaspidi REP)
Teema	Eskiislahenduse ja KSH programmi avaliku väljapaneku järgne avalik arutelu
Kuupäev	22.03.2023
Asukoht	Kuusalu rahvamaja
Osalejad	Protokolli lõpus
Protokollija	Kadri Vaher

Protokollija märge: Protokoll on koostatud eesmärgiga kajastada kõiki olulisi küsimusi ja teemasid, kuid kuna kõiki küsimusi ei esitatud vastavalt kodukorrale mikrofonil, vaid neid hõigati saalist läbisegi, siis ei ole kõik esitatud küsimused või arvamused salvestuses tuvastatavad ning need ei pruugi protokollis kajastuda.

Palume edaspidi osalejatel selle asjaoluga arvestada, et oluline on küsimuse esitajal endast märku anda ning esitada küsimused mikrofonil, et need oleksid kõigile kuuldavad ja hiljem protokollitavad.

Päevakava

- Sissejuhatus (Kaitseministeerium – *edaspidi KaM*, Kadri Auväart)
- Kaitseväge vajadused (Eesti Kaitsevägi, Vladislav Belov)
- Eskiisi tutvustus (Skepast&Puhkim OÜ, Kadri Vaher)
- KSH programmi tutvustus (Skepast&Puhkim OÜ, Aide Kaar)
- Ülevaade esitatud ettepanekutest ja nendega arvestamine (KaM, Kadri Auväart)
- Arutelu
- Edasised tegevused ja ajakava (KaM, Kadri Auväart)

Avaliku arutelu ettekannetega saab tutvuda [KaMi kodulehel](#).

1. Arutelu

M.Hendrikson: kuna eile tekkis küsimus, siis anname teada, et MTÜ Soodla kaitseks poolt toimub filmimine ja seda me kasutame avalikul eesmärgil.

R.Valgiste: mina olen Kuusalu Kroonikast ja salvestan Kuusalu kandiga seotud sündmusi. Otseülekandega mina seotud ei ole aga salvestan tänast sündmust.

T. Lepland (Skepast&Puhkim OÜ) tutvustab päevakava ja avaliku arutelu kodukorda.

K. Kams (Valgejõe küla elanik): kas täna on informaativne üritus, kas siin sünnib otsus, kas see on koosolek? Milline juriidiline kaal sellel on?

T. Lepland: täna on tegu Soodla HV REPi avaliku koosolekuga, et arutada avalikul väljapanekul olnud planeeringulahenduse eskiisi ja KSH programmi. Päevakavas on toodud

teemad, mida arutame. Aega on meil täna kella 20ni, sest siis tuleb siia tantsurühm. Aga inimesed on siin olemas ka pärast seda, et vajadusel küsimustele veel vastata. Palun andke käega märku kui teil on küsimus ja saame võtta küsimused läbi mikrofoni. Palun ka seda, et oleksite küsimustega konkreetsed, et jõuaksime kõik teemad läbi räägitud ja kõigile küsimustele vastatud.

K. Kams: kui täna on koosolek, siis koosolekul osalejad oleksid pidanud saama materjalid. Koosolek on kahepoolne. Et osaleda, peaksin olema materjalidega tutvunud.

T. Lepland: teile tehaksegi kohe tutvustus materjalidest. Läheme teemadega edasi, avalik väljapanek toimus veebruarikuus, kus materjalidega oli võimalik tutvuda.

K. Kams: see on nii tähtis otsus ja mulle öeldakse, et 2 tunni pärast see saab läbi.

T. Lepland: me oleme siin ka pärast ametliku osa lõppu, et kõigile teie küsimustele vastata. Saame kõrvalruumis asju edasi arutada.

I. Hein (Viitna küla): mul on Viitnas maavaldused ja kuulsin Soodla HV REPist juhuslikult. Tegu pole kaasamisega. Viitna on oluline suvitus- ja puhkeala, neid inimesi pole kaasatud.

K. Auväärt: need küsimused, mis tõstatati on ka täna päevakava osa, kuid need pole esimeses osas. Alustaksime ettekannetest ning siis jõuame küsimusteni.

Väljapanek toimus veebruaris, kuni 3.03 sai esitada kirjalikke seisukohti. Avalikes teavitustest teavitati.

I. Hein: puudutatud isikuid on vaja isiklikult teavitada (tähitud kirjaga või e-kirjaga).

K. Auväärt: KSH programmi osas sellist nõuet pole, e-kirjaga oleme teavitanud neid, kelle kinnistud jäävad osaliselt või täielikult REPi alasse, so harjutusala ja ühenduskoridoride piirkonnad. Algamisest teavitati ka tähitud kirjadega, kahjuks enamikele kirjadele järgi pole mindud. Rahvastikuregistrist saadud meile teadaolevatele e-kirjadele oleme saatnud sama infoga e-kirja.

I. Hein: puudutatud isikud on ka need, kes jäävad harjutusväljakust kaugemale.

K. Auväärt: need kes jäävad kaugemale, neile oleme saatnud info läbi ajalehtede, kohaliku lehe. Arvestades kui palju on meile kirjalikke kirju saadetud ja kui palju on aruteludel osaletud, ei saa nõustuda, et teavitust pole olnud.

K. Kams: te saite kirjalikud seisukohad, ühtegi kirjalikku tagasisidet te pole saatnud.

K. Auväärt: tagasiside veel tuleb. Praegu lähemsime päevakavaga edasi.

K. Kams: ma soovin tutvuda materjalidega.

K. Auväärt: materjalid olid üleval Kaitseministeeriumi kodulehel. Täna ka tutvustame neid materjale ja anname ka esialgse tagasiside, kuidas plaanime esitatud ettepanekutega edaspidi arvestada on plaanitud. Kirjade vastused tulevad 30 päeva jooksul pärast väljapaneku lõppu. Praegu võiksime päevakavaga edasi minna (*kohtumise lõpus täpsustatud, et vajadusel antakse vastamise tähtaja pikenemisest e-kirjaga teada*). Täna arutelu protokollime ja salvestame, et saaksime selle alusel protokoll koostada. Protokollib Skepast&Puhkim diktofoni salvestuse põhjal, meie omakorda vaatame selle üle ja see läheb Kaitseministeeriumi kodulehele üles.

K. Kams: kas protokoll saadetakse ka koosolekul osalejatele?

K. Auväärt: protokollid paneme kodulehele üles ja saadame kirjalikud vastused neile, kes meile kirjad saatsid. Kõikide materjalidega saab kodulehel tutvuda: küsimuste, vastuste, protokollide jm.

K. Kams: kas osalejatele saadetakse protokoll, et inimesed saaksid oma täiendused sinna sisse viia? Millal valmib?

K. Auväärt: protokoll tuleb kodulehele, eraldi tähtaega selle avaldamiseks ei ole.

K. Auväärt teeb sissejuhatuse ja tutvustab Soodla HV vajadust ning HV arendamise senist kulgu.

V. Belov annab ülevaate Kaitseväe tegevustest, mida Soodla HV alale plaanitakse.

K. Kams: kas olete ka kaalunud, et neid harjutusi läbi viia koostöös naaberriikidega? Kas siin Eestis saadakse kaitsega üksi hakkama? Meil peab olema ühine visioon ja ühine kokkuharjutamine. Te ütlete, et Soodla on ainus asukoht siin piirkonnas, kuhu harjutusvälja teha. Siin piirkonnas asub Soodla veehoidla, kuid militaarreostus on üks suurimaid. Millise hinnaga neid harjutusi siin läbi viiakse? Meil ei pruugi selle tagajärjel olla puhast vett ega inimesi siin, keda me siis kaitseme?

V. Belov: Scoutspataljon on seni harjutanud Leedus, kuid täna on kahjuks olukord, et see harjutusväli on nii ülekoormatud, et me ei pääse sinna lõögile. See kas Soodla on ainus valik, ei ole Kaitseväe öelda, meie kirjeldame oma vajadusi. KaM ja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus (edaspidi RKIK) vastutavad, et leida parimad ja sobilikud alad.

K. Auväärt: need analüüsid on tehtud koos Kaitseväega aastatel 2010-2014. Need otsused on ammu tehtud, täna nende juurde tulla ei tahaks. Mõju Soodla veehoidlale hinnatakse mõju hindamise käigus, sest need on olulised teemad. Pärastpoole ka mõju hindamise ekspert tutvustab mida ja kuidas hakatakse hindama.

R. Tuuling (Pillapalu küla): vaatasin ka eilset koosolekult ja oli palju murettekitavaid küsimusi, mis jäid lahendamata. Läti ehitab Leedu piiri lähedale suurima idaeuroopa HV, sinna tuleb rahvusvaheline HV suurusena 25 600 hektarit, mis on kordades suurem Adažist. Eestlased on sinna HVle samuti teretunud. Meil puudub vajadus praegu Eestisse täiendavaid harjutusväljasi rajada. Sellega mõjutame palju inimesi, hävitame nende kodusid. Tegu pole sadade perekondade, vaid tuhandetega. Te ei arvesta sellega, et HV müra kostub kaugele. Mina elan 10 km kaugusel ning Kevadtormi ajal oli olukord katastroofiline. Kui hakkate 300 päeva Kevadtormi sarnast tegevust tegema, siis muudate sellega tuhandete inimeste elud elamiskõlbmatuks. Ehk tuleks teha koostööd naaberriikidega, et te ei sõidaks meie inimestest ja loodusest üle.

K. Auväärt: mingeid harjutusi on ilmselt meil võimalik tulevikus seal Leedus teha. Kuid Soodla HV ei täida seda rolli. See harjutusväli on vajalik keskpõlügeni (edaspidi KVGP), lähiharjutusalana. Suurõppused (nagu Kevadtorm) toimuvad max 20 päeva aastas, mitte 300 päeva aastas. Täpsustan, et ka laiendatud ohuala vajadus on eeskätt suurõppuste ajal. 300 päeva aastas, pole suurõppus, vaid sinna mahuvad erinevad õppused, õppused, millega ei kaasne ohualasid, õppused, mille raames kasutatakse õppemoona jm. Ka praegusel tegevusel on müra on, kuid pole ohualasid. Igapäevasteks laskeväljade kasutamiseks ei saa me sõita teise riigi otsa.

Kodanik: las inimesed pigem kolivad oma kodudest ära.

T. Lepland: täna soovime teile eelkõige infot edastada ning siis anda võimaluse küsimuste küsimiseks. Ettekanded veel jätkuvad ja seejärel võtame küsimused.

I. Hein (Viitna küla): teie olete oma tegevusega inimeste jaoks terroristid. Inimesed soovivad olla rahus, nüüd tulete teie paugutama. Esialgu räägiti 90 päevast, nüüd juba 300 päevast, see häirib inimesi väga, eriti puhkealadel ja matkaradadel. Inimesed peavad seda tegevust kannatama. Sõdida ja harjutada on vaja, kuid leidke selle tegevuse jaoks mujal sobivam koht.

K. Vaher annab ülevaate planeeringu eskiislahendusest.

M. Hendrikson: rääkige asjadest nii nagu need on, et te teete asjad ära, mitte ei kaasa inimesi.

K. Vaher: te saate asjadest valesti aru. Küsimusi võtame pärast.

A. Kaar annab ülevaate KSH programmist.

Kodanik: kas te Natura 2000 alade hindamist ka teete?

A. Kaar: Jah, teeme. Sellest ma ettekandes kohe räägin.

Kodanik: Kes hindavad mõjusid ja millal need valmivad?

A. Kaar: Ekspertigrupi liikmete täisnimekiri on mõju hindamise programmis, mis on KaM kodulehel. KSH juhtekspert olen mina, täna on siin ka ekspertigrupi liige Hendrik Puhkim, kes hindab mõju inimeste liikumisvõimalustele ja varale.

M. Hendrikson: kas te hindate neid mõjusid laua taga või käite ka looduses?

A. Kaar: me teeme ka välitöid, lisaks tehakse inventuurid.

M. Hendrikson: Soodla HV ala pidi metsiseid täis olema, mida te nendega teete, kas viite koju?

A. Kaar: koju me neid ei vii, minu ettepanek on, et kuulame ettekande kõigepealt lõpuni ära.

Kodanik: kas te neid mõjusid hindate kõike koos, arvestate erinevate mõjudega?

A. Kaar: Jah, seda ma kõike plaaningsi täpsustada järgmisel slaidil.

K. Auväart annab ülevaate avalikul väljapanekul esitatud kirjalikest ettepanekutest.

H. Tilk (Erakond Eestimaa Rohelised): Natura ala läheb tugeva raadamise alla, siin on kaitsealused metsad ja liigid. Kas on võimalik, et kolite selle (harjutusvälja) tegevusega sealt ära, sest see on väga tundlik piirkond? Millised on Natura hüvitusmeetmed? Kui palju metsa maha võetakse?

K. Auväart: me ei pea harjutusvälja ära kolimist tõenäoliseks, harjutusväli on asutatud põhjusega 2015.a. Me ei pea seda põhjendatuks ega võimalikuks. Pigem otsime lahendusi läbi hüvitusmeetmete, kas ja kuidas saame mõjusid hüvitada.

Kodanik: mis on hüvitusmeetmed Natura 2000 aladel?

K. Auväart: näiteks elupaikade taastamine, täiendavate alade kaitse alla võtmine. Need on meetmed, mida rakendatakse väljapool harjutusvälja, kus on võimalik, kuhu liikidele sobivaid kohti leidub, et nende kaitset tugevdada.

Kodanik: kui suurt ala on vaja raadata?

K. Auväart: Raadamist on vaja erinevatel eesmärkidel (laskeväljad ja teed), laskeväljadel on vajalik luua avatud, suletud kui ka poolsuletud maastikud. Tegu on lageraiega. Mõju hindamise jaoks oleme arvestanud, et vajalik on raadata maksimaalselt 90-95%, selgitame välja, kus on

tundlikumad alad ja see protsent võib mõnevõrra täpsustuda. Aga hindame kõige karmimast stsenaariumist lähtuvalt.

T. Lepland kordab üle küsimuste esitamise reeglid, et kõik esitatud küsimused oleksid kõigile kuulda.

Ü. Laasma (Roheline Kuusalu): mis liigi kooslused on selles Natura alas? Kuidas see kooslus taastatakse, kui see on korra hävitatud? Kui ühes kohas kooslus hävitatakse, siis kuidas loote selle teises asukohas?

K. Auväärt: kui me räägime sellel alal hüvitamisest, siis hüvitamine toimub mujal. Kui ta toimub sellel ala, siis ta on leevendusmeede. Nii palju kui võimalik, arvestame leevendusmeetmetega aga kui kõike pole võimalik leevendada, siis on võimalik hüvitusmeede.

A. Kaar: Põhja-Kõrvemaa Natura looduslal kaitstakse mitmeid ökosüsteeme, näiteks sookoosluseid. Lisaks on planeeringualal linnuala, kus on terve rida linnuliike, kelle elupaika kaitstakse.

Ü. Laasma: kui koosluse siin hävitate, siis kuidas te selle uuesti loote? Natura 2000 alad ei ole loodud juhuslikult, EU direktiivid, need pole tavalised kaitsealad. Kas selliseid kooslusi on kuskil Eestis veel nagu siin?

A. Kaar: sarnaseid kooslusi on Eestis veel. Rõhutaksin, et meie ühise töö, so mõju hindaja, planeerija ja tellija, eesmärk ei ole Natura koosluste hävitamine vaid nende säilitamine.

Suured raadamised toimuvad peamiselt mujal, so mitte Natura alal.

Ü. Laasma: 1 harjutusväli on poolenisti Natura 2000 alas. Kuidas see Natura ala seal peaks säilima? Kuidas teisel pool Eestis see taastatakse?

A. Kaar: Natura ala taastamisest on hetkel veel vara rääkida, sest me ei ole mõjusid veel analüüsinud. Meie peamine eesmärk on leida lahendus, mis kõiki loodusväärtusi, nii Natura kui siseriiklikke alasid, võimalikult vähe kahjustaks. Ka raadamisalad ei ole paika pandud.

Töö järgmine etapp on leevendamine või vajadusel kompenseerimine.

S. Šviponis (Pillapalu küla): kas oskate öelda arvulist väärtust teedele, kui suur autode arv on kavandatud nendes Soodla ja KVKP koridorides?

K. Auväärt: Kolme teed on vaja suuremate harjutusstrateegiate jaoks. Kui liikumine koondub ühte kohta, on müra suurem. Neid numbreid ma praegu peast ei oska öelda, need on antud müramodelleerijale ja nendega seal arvestame.

K. Loit (Kursi külvavem): kuidas 95% raadamine aitab Kaitseväel harjutada tegelikus olukorras? Kas metsa oleks võimalik rohkem alles jätta, et simuleerida tegelikku olukorda sõjas?

K. Auväärt: 95% on maksimum, kuskil saab olla suurem (*täpsustus arutelu järgselt, et erinevused saavad olla asukohapõhiselt, kuid mitte kogu harjutusvälja peale kokku, st et kogu harjutusvälja peale kokku 95% suuremat raadamist ei kavandata*) ja kuskil väiksem. Kaitsevägi vajab maastikke, mis meil endal on, need on erinevad, ka harjutusväljad on erinevad. Kui puud on ees, siis teatud harjutusi ei ole võimalik teha.

H. Eenok (Eesti Metsa Abiks, Sigula küla maade omanik): olen taastamas esivanemate talu. Kas minu maad jäävad piiranguvööndisse, selgitan selle hiljem välja. Kaasamine pole hästi läbi viidud. Eesti Metsa Abiks on saanud vaid 1 kirja, kui just midagi pole rämpsposti kausta

läinud, et on algatatud KSH väljapanek, mitte mingit infot tänase koosoleku kohta, mitte midagi, täiesti null.

K. Auväärt: väljapaneku teates oli info ka nende koosolekute kohta. Algamisest võib olla te ei saanud teadet, aga kõik maaomanikud said nii e-kirja kui tähitud kirja. Samuti teavitati läbi avaliku meedia, nii algatamisest kui ka avalikust väljapanekust.

H. Eenok: mina Sigula küla maaomanikuna ei ole sellist teadet saanud.

K. Auväärt: see on kummaline, et te pole saanud, sest meie poolt on välja läinud sadu kirju, sh personaalsed teavitused. Üksikud kirjad on tagasi tulnud. Teavitamisel oleme kasutanud Rahvastikuregistris olevat e-posti aadressi, mõnel puhul me teame, et seal pole õige aadress, kuid meie ei saa midagi teha, kui inimene oma õiget aadressi seal ei avalikusta.

Meie oleme enda poolt kõik teinud selleks, et kõik maaomanikud oleksid personaalselt teavitatud lisaks avalikud teated, mis kõigi mõju hindamiste puhul välja lähevad: riiklikus lehes, kohalikus lehes, valla lehes. Teavitamist on tõenäoliselt alati liiga vähe. Kuid teavitamist oleme teinud ja vo mõned kirjad on ka kaduma läinud. Oleme saanud ka tagasisidet, et nt Tallinna Vesi pole varasemaid kirju kätte saanud, kuid meie dokumendisüsteemist on kirjad välja läinud.

Info lisatud arutelu järgselt: palume isikutel, kes soovivad olla kaasatud planeeringu koostamise protsessi, sellest teada anda aadressil info@kaitseministeerium.ee

H. Eenok: palusime RKIK-ilt taimestiku inventuuri väljastamist, teabenõudele vastamise tähtaeg on 5 päeva, kuid hetkel on kokku läinud aega 33 päeva. Meile vastati et seal on I ja II kat. liigid, kuid ma selgitasin, et MTÜle Eesti Metsa Abiks on KAURiga leping, et me seda infot edasi ei anna. Kuid sellele pole me vastust saanud. Oleksime soovinud selle uuringuga tutvuda, et seda oma vastustes kasutada.

K. Auväärt: see uuring on koostatud enne riigi eriplaneeringu koostamist, et teada saada, millised kaitseväärtused on koridorides ja tol hetkel ei olnud see avaliku protsessi osa ning see info oli ametkondlikuks kasutamiseks.

H. Eenok: On olemas Aarhusi konventsioon, mis ütleb, et loodusandmed peavad olema kättesaadavad nendel tingimustel, et meie hoiame I ja II kat liikide elupaiksid.

K. Auväärt: mis puudutab I ja II kat liike, siis meie oleme inventuuri tulemused Keskkonnaametile edastanud, et need keskkonnaregistrisse jõuaksid. Mingil põhjusel ei ole see info Keskkonnaametist Keskkonnaagentuuri edasi liikunud. See info veel avalikes andmebaasides ei kajastu, kuid mõju hindamises ja KSH programmis on selle infoga arvestatud. Edastasime andmed Keskkonnaametile uuesti, kes esitab need uuesti Keskkonnaagentuuri. KSH keskkonnaülevaate koostamisel on inventuuri tulemustega arvestatud.

H. Eenok: kas te praegu teabenõude alusel seda infot MTÜle Eesti Metsa Abiks ei väljasta?

K. Auväärt: ma ei tea seda viimast seisu, kas seda infot Teile avaldatakse, see info on aruandes sees ja see peab jõudma ka registrisse.

H. Eenok: see ei ole minu personaalne küsimus, oleme üle-eestiline organisatsioon ja olen ka kohalik.

Indrek Tammerand, looduskaitse bioloog on öelnud, et on olemas rahvusvaheline hea tava, et sõjaväe kasutatavatel aladel tavalist metsaraiet ei tehta. Eestis on eriolukord, kus RMK koos Kaitseministeeriumiga tuleb inimeste koduhoovidesse ning inimesed on topelt löögi all. Ka eile

öeldi, et RMK toimetab oma tavaliste metsamajandamiskavade alusel, aga sellist asja ei saa olla, sest veel ei ole tehtud mürauringuid. Metsad peaksid olema esiteks müratõkkeks püsti ning lisaks emotsionaalsed põhjused. Uuringud näitavad et inimesed vajavad metsasi ja rohealasi, selleks et olla terved ja vähem ravimeid tarbida. Kõik saavad aru, et oleme sõjaolukorras, aga just metsanduse poole pealt, on nii Nursipalus kui Soodlas inimesed topelt löögi all ja see on täiesti tarbetu, et RMK samal ajal tegeleb metsamajandamisega samal ajal kui tegeletakse polüagoonide laiendamisega. See on mõistetamatu.

K. Auväärt: RMK pole meie teada ulatuslikke raieid Soodla harjutusväljaku piirkonnas teinud. Kaupo Kaasik (RKIK) on RMKga suhelnud, meie inimesed käivad ka kohapeal ja oleme neid alasid üle vaadanud. Seal on ka erametsa raieid, HV alal on vaid RMK metsad, KVKP ümbruses on vaid RMK metsad. KVKP ümbruses minule teadaolevalt RMK majandab, mis puudutab KVKP ennast, siis seal on riigi eriplaneeringuga määratud kindlad tingimused, kuidas metsa võib majandada.

Kuidas Soodla HVI edaspidi peaks see tegevus jätkuma, selgub mõju hindamise käigus ning koostöös RMK, KeA jt huvigruppidega. Kui on ka puhverala, kus saab metsa säilitada, kuid peab arvestama, et siin on erinevad huvid.

Kaardistame erinevate huvigruppide huvid ja sel teemal ilmselt arutelusid veel tuleb.

M. Hendrikson: võin teile näidata, kus siin on lageraieid tehtud ja tänud sellele tuleb müra. Jätke kuskile metsad alles.

K. Auväärt: kuskile metsad jäetakse alles. Müra modelleerimisel arvestatakse võimalike müra leevendavate meetmetega. Meile teadaolevalt müra leevendamise mõttes suurte relvade puhul ei anna mets olulist leevendusmeetet. Olen nõus, et psühholoogiliselt ja rekreatiivselt on see oluline. Me hindame seda mõju.

M. Hendrikson: kas te tahate öelda, et kui pauku tehakse metsas või põllul, siis need kostuvad sarnaselt? Metsas kostub see vähem, olen ise seda kogunud kuidas see mõjub.

T. Lepland: Saime ettepaneku kätte, et RMK metsaraiete osas on palju muret kohalikel elanikel kuid võtame järgmised küsimused.

K. Auväärt jätkab ettekannet väljapanekul esitatud ettepanekute tutvustamiseks.

K. Rahu: Kas kunagi on juhtunud, et jõutakse järeldusele et mõju on liiga suur, seda leevendada ei saa ning seda kavandatud objekti rajada ei saa?

A. Kaar: on olnud, kuid sellised aruanded pigem ei jõua avalikustamiseni. Tavaliselt, kui selgub, et mõjud on liiga suured ja leevendamatud, siis kavandatakse tegevused teistmoodi, et mõjusid vähendada. Ka siin on täna seda räägitud, et kui tegevusel on liiga suur mõju, siis seda ei tehta, siis muudetakse planeeringulahendust. Minu pika töökogemuse jooksul on 1 selline juhtum olnud, tegu oli eraarendajaga ja leevendusmeetmed olid arendaja jaoks liiga kallid.

S. Paavel (Hirvli küla): olukord Soodla veehoidla piirkonnas halvenes kui rajati seda ala läbivad teed. Looduskasutus on muutunud drastiliselt. Seda ala kasutavad kõik inimesed, kui minna Soodla veehoidla äärde, siis sellel pole peremeest. Ala on korrast ära, seda pole teinud Kaitsevägi aga ala on kergesti ligipääsetav. Kui inimesed saavad seal liikuda, siis tuleks luua ka puhkamiseks vastavad eeldused, see on elementaarne. Ei saa lasta minna tegevustel isevooluteed. Sinna ehitatakse suvalisi ehitisi, maju jms. Neid ehitisi ehitatakse sinna kiiremini kui neid jõutakse lammutada. Kas saaks arvestada, et see piirkond säiliks inimestele ning et sellel oleks peremees? Seal sõidetakse ka skauttriga.

K. Auväärt: kui meie seda ala kasutame, siis tähistame piiri, kuid okastraataeda sinna ette ei tule. Ka Tallinna Vesi on hädas, sest tegu ei ole avaliku veekoguga, kuid ometi kõik seda kasutavad ja prahistavad, see on suur mure ka nende jaoks.

Tallinna Vesi on koostamas riskihinnangut, mis tuleneb direktiividest.

Oleme saanud palju kirju ja arvamusi, et see on oluline puhkeala, kuid tegelikult see ala pole avalikult kasutatav.

S. Paavel: kas sinna üldse tohib skauttriga sõita? Kes on peremees ja vastutab heakorra eest?

K. Auväärt: Harjutusväli on meie kasutuses, veehoidla on Tallinna Vee oma. See, et veehoidlale ei pääseks ligi, on Tallinna Vee küsimus, samuti et tagada, et veekvaliteet vastaks nõuetele. *Info lisatud arutelu järgselt: täpsustame Tallinna Vee seisukohta veehoidla avaliku kasutamise osas ning maaomaniku kohustusi antud piirkonnas.*

S. Paavel: küsimus ei olnud veekvaliteedis, vaid et kes likvideerib need ehitised?

E.Kalmaru (Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse harjutusväljade portfelli juht): tulevikus ebaseaduslikud ehitised likvideerime meie. Osad ehitistest on eramaadel ja neid me seni ei ole ära likvideerinud.

K. Auväärt jätkab ülevaate andmist avalikul väljapanekul esitatud kirjalikest ettepanekutest ja Kaitseministeeriumi seisukohtadest neile.

I. Hein: praegu nädalavahetustel paugutamine käib.

E. Kalmaru: mingitel hetkedel see käib, välistada ei saa, kuid püüame arvestada pühade ja nädalavahetustega. See sõltub suuresti sellest, kui palju on meil harjutusväljasid kasutada, täna on väga suur harjutusväljade puudus.

Kodanik: 15 minutit on aega, see tänane üritus on nali.

H. Tiik: olen mitmel sarnasel koosolekul olnud. Pean ütleva, et te ei kaasa mitte kedagi, ma näen ka praegu, et sisulist kaasamist ei ole selle arutelu käigus toimunud. Te olete otsustanud ära, et see harjutusväli tuleb. Ohvitserid ütlesid, et neil ei ole vahet, kus nad harjutavad. Te võtate selle piirkonna kõige kaunima ala, Natura ala, kus on ilus loodus ning kaitsealused liigid, mida ei ole võimalik ümber asustada. Ütleme ausalt, teie lahendus on väga halb, paneksin sellele hinde 2.

K. Auväärt: Kordan, et Soodla harjutusväli on asutatud aastal juba 2015.a ja juba siis öeldi, et koostatakse riigi eriplaneering, mille raames täpsustatakse piir. See otsus ei ole siin täna tehtud. Täna tutvustame KSH programmi, mille mõjusid hakkame hindama.

Kodanik: kas te soovite seda harjutusvälja laiendada või mitte?

K. Auväärt: me ei laienda harjutusvälja, sest HV on loodud. Me täpsustame piiri kulgemist.

Kodanik: kas 300 päeva on väike muutus ja suurenevad paugud?

A. Alaküla (Valgejõe külavanem): KaMi tellijana ütles enne, et kinnisvarahindamist ei tehta, et seda ei tasu teha. KSH programmis on vara hindamine ette nähtud, mida sellega on mõeldud? Lisaks palun põhjendage sõjalist harjutusvajadust metsamahavõtmise eesmärgil, kas harjutuste jaoks peab harjutusväli lage olema? Nõukogude sõjavägi sai harjutatud ka nii, et seal oli mets.

A. Kaar: vara hindamise ettepanekud puudutavad konkreetsete kinnistuste kinnisvarahindamist ja seda ei ole plaanis teha, kuna kinnisvarahinnad on mõjutatud suurtest teguritest, näiteks pankade poliitikatest. KSH käigus hindame üldiselt, kas on olulisi mõjusid, mis võivad kinnisvaraväärtusele vahetult mõjuda nii nagu mõju hindamise seadusandlus seda nõuab.

A. Alaküla: Milles see mõju seisneb?

H. Puhkim (KSH eksperdigrupi liige, Skepast & Puhkim OÜ): Mõju hindamise käigus hinnatakse mõju varale, mitte vara väärtusele. Hindame kas tegevus võib mõjutada vara seisundit.

M. Hendrikson: segane jutt, mitte midagi aru ei saanud. Kinnisvara on ju võimalik ära hinnata, täna maksab kinnisvara x, minu kinnistu maksab 500 000 €, kui mul käib seal hommikust õhtuni müra, siis öeldakse et mu maja maksab 200 000 €. Mina kolin ära, sest mul on närvid läbi ja ma ei suuda seal elada. Ma küsin kuhu jääb mu 300 000 €?

H. Puhkim: Veelkord, tavalise kinnisvara väärtusega mõju hindamine ei tegele. Varasemalt on praktika olnud see, et kinnisvaraväärtuse moodustab põhiliselt kinnisvara ise, selle seisukord. Väärtus on võimalik ära hinnata, aga mitte niivõrd seda kui palju kavandatav tegevus mõjutab selle väärtust.

M. Hendrikson: meie oleme oma Raudoja külas asuvasse tallu investeerinud alates 2018. a 500 000 €, oleksime teadnud, et siia tulevad täristama rohelised mehikesed, siis me poleks seda kohta ostnud. Täna on olukord, et me kaotame selle raha, meilt röövitakse see raha.

K. Auväärt: harjutusvälja plaanid on olnud aastast 2015. alates.

M. Hendrikson: aastal 2015 olid plaanid hoopis teised, see oli kukepüss. Teile on esitatud 42 ettepanekut, kuid te vilistate kõigile neile ettepanekutele. Täpselt nagu eile ütlesite, et te kaalute vaid ühte, laiendatud ohuala piiri tõstmine, kuid mitte midagi muud. Mitte ühegagi. Minu abikaasa esitas teile 28 ettepanekut, kõigele vastasite, et see pole võimalik. Kõigele vastate, et riigikaitse kaalub need üle. Inimestest sõidetakse tangiga üle. Peame leidma kompromissid. Kus on kompromissid, palume et te istuks meiega (MTÜ Soodla kaitseks) laua taha ning lihvime need nurgad maha.

Kodanik: leiame teise koha selle jaoks.

K. Auväärt: seetõttu koostatakse riigi eriplaneeringut. On objekte, mida riigil on vaja, kuid mille mõjud on sellised, mida teistmoodi ei ole võimalik kavandada.

I. Hein: seda otsustab valitsus aga valitsust me teame.

K. Auväärt: valitsus otsustabki.

K. Kams: te tulete siia ja ütlete et kaasate aga te ju valetate. Kell on 19.52 ja me pole saanud esitada küsimusi. Ettekanded olid üksteise otsa.

K. Auväärt: kirjalikult esitatud küsimustele vastame kirjalikult.

K. Kams: meil oli arutelu aga meil ei olnud võimalik arutada. Täna sel koosolekul jäi informatsiooni vajaka ja aega jäi väheks, kaasamist polnud. Kas täna pannakse see lahendus kokku? Kas arutelu oleks võimalik pikendada? Me pole saanud vastuseid oma küsimustele.

K. Auväärt: tänast arutelu saame siin kõrval jätkata inimestega, kellel on küsimused.

I. Hein: kaasamine peab olema sisuline, mitte ainult näima sisuline. 2 tundi näitate lihtsalt slaide ja kõik.

K. Auväart: kas parem oleks olukord, kus me lubame kõike, kuid me teame, et me ei saa sellega arvestada? Pigem oleme püüdnud teiega olla nii ausad kui võimalik, selles osas kuivõrd meil on võimalik ettepanekutega arvestada ja kuivõrd mitte.

I. Hein: see ei ole kaasamine.

K. Auväart: Päril palju selgub alles mõju hindamise protsessis, mis on alles tulemas. Teie ettepanekud on võetud teadmiseks ka mõju hindamise jaoks, teie kui huvigrupi huvidega. Kaalutakse erinevaid ettepanekuid ja huvigruppe, sh eraisikuid, ettevõtteid.

I. Hein: miks te ei saa mujale harjutusvälja teha? Miks te peate selle Natura alale tegema?

K. Auväart: see on otsustatud, see asukoht, meil on detailne lahendus, mitte asukoha valik.

M. Hendrikson: te ütlesite praegu väga selgelt, et see on otsustatud ja see mis toimub on ainult näitemäng?

K. Auväart: harjutusvälja asukoht on tõesti otsustatud, 2015. a.

K. Kams: kui keskkonna uuringud näitavad, et seda pole võimalik sellises mahus teha, siis kas ikka rajate selle, sest see on otsustatud? Teeme nii, et paneme konkreetsed numbrid.

K. Auväart: me hindame mõjusid maksimaalsele lahendusele, mida me prognoosime/peame võimalikuks. Planeeringus me ei pane paika relvasid ja täpseid päevasid, meil on ruumiline planeering.

K. Kams: te planeerite 300 päeva aastas harjutamist ja hiljem seda ei muuda mitte keegi, kui see on seal kirjas.

K. Auväart: see ei ole planeeringus kirjas.

H. Tiik: tehke meile kõigile teene ja lõpetage see planeering.

K. Auväart: riik saab seda otsust teha.

Kodanik: Praegu põhjendate harjutusväljaku laiendamist sellega, et Kaitseväljal on tekkinud suurem võimekus ja teil on vaja rohkem ruumi. Kuidas saan olla kindel, et 5 a pärast ma ei pea kodust välja kolima, olen seal mõjualas. Mis see tõenäosus on, sest tehnika areneb ülikiiresti.

K. Auväart: 5 a ei ole nii pikk periood.

Kodanik: isegi 2 aastaga olete planeeringut muutnud kõvasti, eile ütles Anija vallavanem seda.

K. Auväart: harjutusvälja ja arenguprogrammi ei ole nii palju muudetud, muutus on siin selles, et kui alguses oli jutt vähemalt 2st ühenduskoridorist, siis tänaseks on selgunud, et vajadus on 3 ühendustee järgi.

I. Hein: kodu on inimeste jaoks püha, te tõstate inimesed kodust välja, on selline mõiste nagu kodumaa.

M. Hendrikson: see mis oli 2015 ja täna 2023, see vahe on kosmiline.

K. Auväart: see vajadus on ajas, eriti viimasel ajal oluliselt suurenenud.

M. Hendrikson: saatke Ukrainasse padruneid, mitte ärge tehke siia harjutusväljasid.

K. Auväärt: see on üks osa lahendusest, aga mitte terviklahendus.

I. Porn (Seltsing Loodus, inimene ja sõjavägi, Pillapalu küla elanik): see on väga halvasti korraldatud, peaksite mingis osas ikkagi vastu tulema, oleks ka positiivne noot. Tegu on ikkagi jupikaupa planeeringuga, olete eraldi kavandanud keskpõlügenooni ja Soodla laiendatud ohualasid. Endine kantsler Vseviov väga ülbelt ütles ERRi saates: suurendasime KVKP, pole probleemi.

Kodanik: pole inimest, pole probleemi.

I. Porn: Tegime seltsiga ettepaneku, et jätke mets alles. Te ei tulnud millegagi vastu, meil oleks täna palju lihtsam.

K. Auväärt: meie viimane kohtumine oli see, et te saadate meile rohkem kui ühes valdkonnas ettepanekuid, me pakkusime, et teeme koostööd, valla ja RMKga, et leiame need KAH alad. Kuid me pole teie poolt selles osas ühtegi ettepanekut saanud, teemadel, millega edasi liikuda. Need on kirjalikult protokollitud.

I. Porn: Loodan, et tänane protokoll tuleb nagu ta peaks tulema, ükskõik, mis keegi seal ütleb, aga paneme kirja, et 50 a pärast saaks igaüks sealt lugeda. Lähme KVKP viimastele aruteludele, kus enam midagi otsustada ei saanud, igaüks võib vaadata, mis on KVKP viimaste arutelude protokollides kirjas, seal ei ole meie kõiki ettepanekuid sees, mis olid meie jaoks olulised. Sealt on mugavalt välja jäetud meie ettepanekud, mis teile ei meeldinud. See oli kokkuvõte, see polnud protokoll.

K. Auväärt: protokollide eesmärk ei ole kõike sõna-sõnaliselt välja tuua. Protokollid fookus saab olema, mis olid konkreetsed ettepanekud, probleemid ja vastused. Kõik sõnad ei pruugi saada kirja.

K. Kams: kas te protokolliks et aega jäi väheks.

K. Auväärt: see saab sinna kirjam aga kas me peame kõiki hinnanguid protokollima? Selle kohtumise eesmärk on tutvustada eskiisi ja programmi, võime võtta ka küsimusi ja võtamegi. Ka see tutvustuse plokk on vajalik, täna heidetakse ette, et on ainult ettekanded aga ei võeta piisavalt küsimusi. Kui kellelgi on aega väheks jäänud, siis palju küsimusi-vastuseid on ka kirjalike arvamuste hulgas.

Kodanik: kui te räägite, et riik otsustab, siis tuletan meelde, et riik on rahvas ja rahvas on teie tööandja ja nii see on ja nii see peab jääma. Ja see kuidas te irvitate ja käitute, on piinlik vaadata.

Kodanik: terroristid olete.

K. Auväärt: aeg on täis, aga kui on täiendavad küsimused, siis oleme kõrvalruumis olemas.

REGISTREERIMISLEHT

Projekt: Soodla HV riigi eriplaneering

Teema: eskiislahenduse ja KSH programmi avalik arutelu

Aeg ja koht: 22.03.2023 Kuusalu rahvamaja

Nr	Nimi	Seos Soodla HVga (kohalik elanik, ettevõtja vm)	Allkiri
1	Kodni Vahur	Skepast & Puhkim OÜ konsultant	Kodni
2	Trüin Kõrland	Skepast & Puhkim OÜ, konsultant	Kõrland
3	Aide Kaar	-H	Kaar
4	Kadri Accusant	Kati	Accusant
5	Elari Kalmaru	RKIK	Kalmaru
6	VEADISVAN BERON	XU	Beron
7	Helina Tilk	ettevõtja	Tilk
8	Hanni Tilk	kodanik	Tilk
9	Indrek Hein	Vütra elanik	Hein
10	Hendrik Puhkim	Skepast & Puhkim	Puhkim
11	KRISTINA KAMS	KOHALIK ETTEVÕTTA	KAMS
12	Maargo Hendrikson	Elanik	Hendrikson
13	MTÜ Soodla Kaitse	X3 + 1	Soodla Kaitse
14	Kairi dat	Kuusi külaranem	dat
15	Riina Aigla	Hirvi küla	Aigla
16	Heiko Pilla	Randorgi küla elanik	Pilla
17	Ivan Põu	Pillapõu	Põu
18	Heide Jaanisoo	kohalik elanik	Jaanisoo
19	Ülle Laasma	Seltsi ja Rahelise Kuusalu	Laasma
20	Dulja Adamson	Kuusalu elanik	Adamson
21	ALLAR	Kuusi elanik	Allar
22	Riisik Ringold	Valgejõe külaranem	Ringold
23	Allan Alekile		Alekile

REGISTREERIMISLEHT

Projekt: Soodla HV riigi eriplaneering

Teema: eskiislahenduse ja KSH programmi avalik arutelu

Aeg ja koht: 22.03.2023 Kuusalu rahvamaja

Nr	Nimi	Seos Soodla HVga (kohalik elanik, ettevõtja vm)	Allkiri
24.	Toje Lraanselt	Kuusale vallavanem	Toje
25.	Ulve Märtson	Kuusale vallavolikogu	Ulve
26.	Merli Anja	kuusale danik, hoolim	Merli
27.	Sulo Švilpovis	Pillapalu Saarepealse	Sulo
28.	Hanno Geinthal	Kemba	Hanno
29.	Eloua Kent	Raudlože	Eloua
30.	Soon. Evt Heinoo	Sooni	Soon
31.	Kalle Jalakas	KURSI.	Kalle
32.	Raivo Pukk	Leesi	Raivo
33.	Kaja Riiberg	Härmakosu mo	Kaja
34.	Taani Rada	Hivoli küla	Taani
35.	Karu Rada	Hivoli küla	Karu
36.	Reet Tuuling	Pillapalu, Reeda kü	Reet
37.	Maris Kinnamaa	Kuusale v	Maris
38.	Margus Soom	Kuusale vallavolikogu	Margus
39.	Vaino Rada	Hivoli küla	Vaino
40.	Ahti Udum	Loksa linn	Ahti
41.	Ari Vassar	Kiin aleik	Ari
42.	Aih Pae	Põhja küla	Aih
43.	Ene Rahurand	Hivoli küla	Ene
44.	Anu Kariaste	Hivoli küla	Anu
45.	Maris Põhja	Uuri küla	Maris
46.	Rein Kippas	Sõime K (koitpõue)	Rein
47.	PETER TAMM	KEHRA	Peter

Teema: eskiislahenduse ja KSH programmi avalik arutelu

Aeg ja koht: 22.03.2023 Kuusalu rahvamaja

Nr	Nimi	Seos Soodla HVga (kohalik elanik, ettevõtja vm)	Allkiri
43	Priit Kaldur	Kohalike elanike	
44	Mu Kõrasmägi	Küla	
45	Ilmaris Sinikas	Kohalike	
46	Rein Jõnnik		
47	KADI PAUDA	Kohalike elanike	
48	Kerli Kõlts	Kõrge kütla elanik	
49	Katriin Kust	ajakirjanik	
50	Taru Leisner	Kohalike elanike	
51	Priit Lahepera	Elanike esindajad	
52	Lauri-Indrek Tammela	Kohalike elanike	
53	Mart Mändipõlg	Kohalike	
54	Kanna Kõrasmägi	RIIK	
55	Kaupo Kõrasmägi	RIIK	
56	Terje Vanhamägi	Elanike esindajad	
57	MARI KRUUL		
58	AGNE SOOME		
59	Arvo Kõrasmägi		
60	Ulla Tamme	Elanike esindajad	
61	Maria Kõrasmägi	KV esindajad	
62	Siim Kõrasmägi	RIIK	
63	Helmi Bukt	RIIK	
64	Katri Kõrasmägi	Siim Kõrasmägi	

